

WYBORY SAMORZĄDOWE

7 kwietnia 2024 r.

Szkolenie członków obwodowych komisji wyborczych, część druga

Opracowanie:

© Krajowe Biuro Wyborcze

USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA I SPORZĄDZENIE PROTOKOŁÓW GŁOSOWANIA W OBWODZIE.

- czynności związane z ustaleniem wyników głosowania i sporządzeniem protokołów głosowania komisja wykonuje wspólnie tj. **wszyscy obecni członkowie**
- **nie jest dopuszczalne tworzenie spośród członków komisji grup roboczych**, które wykonywałyby oddzielnie czynności po zakończeniu głosowania.

- czynności związane z **ustaleniem wyników głosowania** i sporządzeniem protokołów głosowania komisja wykonuje, **w składzie nie mniejszym niż 2/3 pełnego składu**, w tym przewodniczący lub jego zastępca.
- jeżeli wskutek obliczeń okaże się, że 2/3 liczby pełnego składu komisji jest liczbą ułamkową, wówczas należy dokonać zaokrąglenia w górę.
- oznacza to, że wszystkie czynności związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania komisja powołana w liczbie
 - ✓ **5 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **4 osoby**;
 - ✓ **6 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **4 osoby**;
 - ✓ **7 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **5 osoby**;
 - ✓ **8 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **6 osoby**;
 - ✓ **9 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **6osób**;
 - ✓ **10 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **7 osób**;
 - ✓ **11 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **8 osób**;
 - ✓ **12 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **8 osób**;
 - ✓ **13 osób** – musi wykonywać w składzie nie mniejszym niż **9 osób**

- komisja ustalając ważność karty do głosowania, ważności głosu, **każdą kartę okazuje wszystkim obecnym członkom komisji**, co **należy rozumieć wyłącznie jako zakaz przeglądania kart i wykonywania czynności związanych z ustaleniem wyników głosowania pojedynczo przez część członków komisji albo w odrębnych grupach**
- kwalifikacji głosów dokonujemy **„na oczach członków komisji”**
- **czynności komisji w zakresie ustalenia wyników głosowania:**
 - 1) powinny zostać **tak zorganizowane, aby każdy z członków komisji widział karty do głosowania i mógł dokonać ich oceny**
 - 2) **nie może prowadzić do utrudniania, opóźniania lub paraliżowania pracy komisji !!**

USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA I SPORZĄDZENIE PROTOKOŁÓW GŁOSOWANIA W OBWODZIE

- komisja ustala wyniki głosowania i sporządza protokoły głosowania w obwodzie:
 - w wyborach do rady gminy,
 - do rady powiatu (poza Białymstokiem),
 - do sejmiku województwa,
 - na wójta
- wykorzystując w tym celu dostarczone formularze protokołów
- jeżeli w obwodzie przeprowadzone jest głosowanie do rady gminy w **więcej niż w jednym okręgu**, to **dla każdego okręgu sporządza się oddzielny protokół !!**

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie pkt. I. protokołu

- należy mieć na uwadze, że: liczby wpisuje się, zaczynając od prawej strony, tj. w następujący sposób:
 - **liczby jednocyfrowe** wpisuje się w ostatniej kratce z prawej strony,
 - **liczby dwucyfrowe** – w dwóch ostatnich kratkach z prawej strony,
 - **liczby trzycyfrowe** – w trzech ostatnich kratkach z prawej strony itd.,
 - czyli tak, aby ostatnia cyfra wpisywanej liczby wypadła w ostatniej kratce z prawej strony
- **jeżeli ustalona przez komisję liczba wynosi zero, w ostatniej kratce z prawej strony należy wpisać cyfrę „0”.**
- **liczby wyborców, którym wydano karty (pkt.4) w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta mogą być różne !!**

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie

(przed otwarciem urny wyborczej)

Zasady wypełniania protokołów w punkcie I protokołu.

ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

Krok 1:

- komisja wpisuje w punkcie 1. ustalone po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania liczby otrzymanych kart dodając ewentualne karty otrzymane z rezerwy każdego rodzaju (tj. odrębnie w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta)
- rozliczenia należy dokonać oddzielnie w każdym sporządzanym protokole
- liczby otrzymanych kart do głosowania w wyborach do poszczególnych rad i wyborach wójta mogą być różne !!

Krok 2:

- wypełnianie **punktu 2** protokołów głosowania w **wyborach do rady gminy i w wyborach wójta - liczba wyborców uprawnionych do głosowania**
 - ustala się na podstawie liczby osób umieszczonych w spisie (łącznie z osobami dopisanymi przez komisję w trakcie głosowania na dodatkowych formularzach spisu) w chwili zakończenia głosowania
 - **w pierwszej kolejności** komisja ustala liczbę wyborców – obywateli polskich, tj. umieszczonych w części A spisu wyborców, łącznie z osobami dopisanymi przez komisję w trakcie głosowania na dodatkowych formularzach części A spisu – **punkt 2a.**
 - **następnie** komisja ustala liczbę wyborców – obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi umieszczonych w części B spisu wyborców
 - liczbę tę wpisujemy w **punkcie 2b. protokołów do rady gminy i w wyborach wójta (bo tylko w tych wyborach/głosowaniach „Unici” posiadają czynne prawo wyborcze)**
- **w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta**, (z wyjątkiem obwodów odrębnych),
liczby wyborców uprawnionych do głosowania muszą być równe:
 - a) w części A spisu – punkt 2a protokołu głosowania w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta,
 - b) w części B spisu – punkt 2b protokołu głosowania w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie punkt I. protokołu

Protokół wyników głosowania w wyborach do rady gminy oraz wyboru wójta

liczba wyborców uprawnionych do głosowania, tj. umieszczonych w spisie + osoby dopisane w trakcie głosowania na dodatkowych formularzach spisu

I ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania			1	0	0	0
2a	w tym umieszczonych w części A spisu wyborców (obywatele polscy)			1	0	0	0
2b	w tym umieszczonych w części B spisu wyborców (obywatele UE niebędący obywatelami polskimi)						0

Tylko obywatele polscy umieszczeni zarówno w spisie wyborców jak i dopisani do spisu

Tylko obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi.

Uwaga! Suma liczb z pkt. 2a i 2b **musi być** równa liczbie z pkt. 2

UWAGA: Jeśli w spisie wyborców oznaczonym jako część „B” nie został wpisany obywatel UE, to każdorazowo wartość pozycji 2b będzie wynosiła „0”, a wartość wpisana do poz. 2a będzie równa wartości w pozycji 2.

- w obwodzie głosowania, w skład którego **wchodzi więcej niż jeden okręg wyborczy dla wyboru rady gminy**, **liczba uprawnionych do głosowania w protokole głosowania w wyborach wójta musi się równać sumie** tych liczb z **okręgów wchodzących w skład obwodu głosowania.**

- *wyjątkiem jest sytuacja, gdy w jednym lub więcej z tych okręgów wyborczych dla wyboru rady gminy wyborów lub głosowania nie przeprowadza się.*
 - *wówczas liczby uprawnionych do głosowania w protokole głosowania w wyborach wójta (punkt 2, 2a i 2b) muszą być większe od sumy odpowiednich liczb uprawnionych do głosowania w wyborach do rady gminy w okręgach wchodzących w skład obwodu głosowania*

- wypełnianie **punktu 2.** protokołów głosowania w **wyborach do rady powiatu i w wyborach do sejmiku województwa - liczba wyborców uprawnionych do głosowania.**

- liczbę wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach do rady powiatu i w wyborach do sejmiku województwa **stanowi wyłącznie liczba osób ujętych w części A spisu wyborców łącznie z osobami dopisanymi (tj. tylko obywatele polscy)**
- **liczba ta musi być równa liczbie osób wskazanych w punkcie 2a protokołu głosowania w wyborach rady gminy i w punkcie 2a protokołu głosowania w wyborach wójta !!**

Protokół głosowania w obwodzie na w/b/p

Protokoły głosowania w obwodzie na radnych

Okręg nr 1

Okręg nr 2

Okręg nr 3

WYBORY WÓJTA/BURMISTRZA/PREZYDENTA MIASTA ^{*)}									
<small>(nazwa gminy, miasta)</small>									
Kod terytorialny gminy (dzielnicy m.st. Warszawy)			Nr obwodu głosowania						
Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej (adres)									
Gmina/Dzielnica ^{*)}	Powiat			Województwo					

WYBORY DO RADY GMINY/MIEJSKIEJ/MIASTA ^{*)} W GMINIE DO 20 TYS. MIESZKAŃCÓW									
<small>(nazwa gminy, miasta)</small>									
Kod terytorialny gminy			Nr obwodu głosowania						
Siedziba Obwodowej Komisji Wyborczej (adres)									
Gmina	Powiat			Województwo					
Okręg wyborczy nr	1	Gmina/Miejska Komisja Wyborcza w/w ^{*)}							
<small>(nazwa komisji)</small>									
Obejmujący 1 mandat		Dla wyboru Rady							
<small>(nazwa rady i gminy/miasta)</small>									

E DO 20 TYS. MIESZKAŃCÓW									
<small>(nazwa komisji)</small>									
Nr obwodu głosowania									
Powiat									
Województwo									
<small>(nazwa komisji)</small>									

E DO 20 TYS. MIESZKAŃCÓW									
<small>(nazwa komisji)</small>									
Nr obwodu głosowania									
Powiat									
Województwo									
<small>(nazwa komisji)</small>									

PROTOKÓŁ GŁOSOWANIA W OBWODZIE NA KANDYDATÓW NA WÓJTA, BURMISTRZA, PREZYDENTA MIASTA^{*)}

Głosowanie rozpoczęło się w dniu 20..... r. o godz. i trwało do godz.

I. ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

1	Liczba kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą, ustalona po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania, z uwzględnieniem ewentualnych kart otrzymanych z rezerwy			9	5	0
2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania	1	0	0	0	0
2a	w tym umieszczonych w części A spisu wyborców (obywatele polscy)	1	0	0	0	0
2b	w tym umieszczonych w części B spisu wyborców (obywatele UE niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt 2a i 2b musi być równa liczbie z pkt 2

3	Liczba niewykorzystanych kart do głosowania			3	0	0
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (liczba podpisów w spisie oraz adnotacje o wydaniu karty bez potwierdzenia podpisem w spisie)			6	4	9
4a	w tym w części A spisu wyborców (obywatele polscy)			6	4	9
4b	w tym w części B spisu wyborców (obywatele UE niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt 4a i 4b musi być równa liczbie z pkt 4. Suma liczb z pkt 3 i 4 powinna być równa liczbie z pkt 1, jeśli tak nie jest – przypuszczalna przyczyną należy opisać w pkt 15.

5	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze					3
6	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym (łącznie)			6	5	2

Uwaga! Suma liczb z pkt 4 i 5 musi być równa liczbie z pkt 6.

II. GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCCNIKA I GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE

7	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika (liczba kart do głosowania wydanych na podstawie aktów pełnomocnictwa otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą)					2
8	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym					3
8a	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu					1
8b	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę					0
8c	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było koperty na karty do głosowania					0

PROTOKÓŁ GŁOSOWANIA W OBWODZIE NA LISTY KANDYDATÓW NA RADNEGO

Głosowanie rozpoczęło się w dniu 20..... r. o godz. i trwało do godz.

I. ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

1	Liczba kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą, ustalona po ich przeliczeniu przed rozpoczęciem głosowania, z uwzględnieniem ewentualnych kart otrzymanych z rezerwy			3	9	0
2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania (umieszczonych w spisie, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy) w chwili zakończenia głosowania			4	5	0
2a	w tym umieszczonych w części A spisu wyborców (obywatele polscy)			4	5	0
2b	w tym umieszczonych w części B spisu wyborców (obywatele UE niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt 2a i 2b musi być równa liczbie z pkt 2

3	Liczba niewykorzystanych kart do głosowania			1	5	0
4	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (liczba podpisów w spisie oraz adnotacje o wydaniu karty bez potwierdzenia podpisem w spisie)			2	4	0
4a	w tym w części A spisu wyborców (obywatele polscy)			2	4	0
4b	w tym w części B spisu wyborców (obywatele UE niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt 4a i 4b musi być równa liczbie z pkt 4. Suma liczb z pkt 3 i 4 powinna być równa liczbie z pkt 1, jeśli tak nie jest – przypuszczalna przyczyną należy opisać w pkt 15.

5	Liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze					2
6	Liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym (łącznie)			2	4	2

Uwaga! Suma liczb z pkt 4 i 5 musi być równa liczbie z pkt 6.

II. GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCCNIKA I GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE

7	Liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika (liczba kart do głosowania wydanych na podstawie aktów pełnomocnictwa otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą)					1
8	Liczba otrzymanych kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym					2
8a	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu					1

WODZIE DNEGO

..... i trwało do godz.

WANIA

orzecz.			2	9	0
ic.			3	5	0
zwania			3	5	0
					0
ędcy					0
ej					0

			1	0	0
rczym			1	9	0
zenia			1	9	0
					0
imi					0
rlandii					0

4 powinna być równa liczbie z pkt 1, jeśli tak

					1
rczym			1	9	1

ROZLICZENIE KORESPONDENCYJNE

zwania					0
odową					0
m					1
m					0
nie było					0

WODZIE DNEGO

..... i trwało do godz.

WANIA

orzecz.			1	9	0
ic.			2	0	0
zwania			2	0	0
					0
ędcy					0
ej					0

					4
rczym			1	5	9
zenia			1	5	9
					0
imi					0
rlandii					0

4 powinna być równa liczbie z pkt 1, jeśli tak

					0
rczym			1	5	9

ROZLICZENIE KORESPONDENCYJNE

zwania					1
odową					0
m					0
m					0
nie było					0

UWAGA: Liczba wyborców w w/b/p jest taka sama jak suma 3 okręgów w danym obwodzie głosowania!

1000 = 450 + 350 + 200

Protokół głosowania w obwodzie na w/b/p

8d	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których znajdowała się niezaklejona koperta na karty do głosowania					0
8e	Liczba kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym wrzuconych do urny					2
Uwaga! Liczba z pkt 8 nie może być większa od liczby z pkt 5. Suma liczb z pkt 8a – 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
III. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA						
Obwodowa komisja wyborcza stwierdziła, że pieczęcie na urnie pozostały nienaruszone. Po wyjściu kart z urny komisja ustaliła na ich podstawie następujące wyniki głosowania:						
9	Liczba kart wyjętych z urny			6	5	0
9a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym					2
Uwaga! Liczba z pkt 9 pomniejszona o liczbę z pkt 9a powinna być równa liczbie z pkt 4. Dodatkowo liczba z pkt 9a nie może być większa od liczby z pkt 8e; jeśli tak nie jest — przyczyną przyczynę należy opisać w pkt 16.						
10	Liczba kart nieważnych (bez pieczęci obwodowej komisji wyborczej lub inne niż urzędowo ustalone)					0
11	Liczba kart ważnych			6	5	0
Uwaga! Suma liczb z pkt 10 i 11 musi być równa liczbie z pkt 9. Jeśli w pkt 10 liczba jest większa niż 0, przyczynę należy opisać w pkt 17.						
12	Liczba głosów nieważnych (z kart ważnych)					8
12a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów					0
12b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata					8
12c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok nazwiska skreślonego kandydata					0
Uwaga! Suma liczb z pkt 12a – 12c musi być równa liczbie z pkt 12.						
13	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów (z kart ważnych)			6	4	2
Uwaga! Suma liczb z pkt 12 i 13 musi być równa liczbie z pkt 11.						
14. Na poszczególnych kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta^{*)} oddano następujące liczby głosów ważnych:						
Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Zgłoszony przez (skróty nazwy komitetu wyborczego)	Liczba głosów ważnych			
1				3	4	2
2				1	0	5
3					1	5
4				1	8	0
5						0
...						0
Razem				6	4	2
Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów (rubryka „Razem”) i głosów nieważnych (pkt 12) musi być równa liczbie z pkt 11, czyli liczbie kart ważnych.						

Protokoły głosowania w obwodzie na radnych

Okręg nr 1

8b	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których oświadczenie nie było podpisane przez wyborcę					0
8c	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których nie było koperty na karty do głosowania					0
8d	Liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym, w których znajdowała się niezaklejona koperta na karty do głosowania					0
8e	Liczba kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym wrzuconych do urny					1
Uwaga! Liczba z pkt 8 nie może być większa od liczby z pkt 5. Suma liczb z pkt 8a – 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
III. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA						
Obwodowa komisja wyborcza stwierdziła, że pieczęcie na urnie pozostały nienaruszone. Po wyjściu kart z urny komisja ustaliła na ich podstawie następujące wyniki głosowania:						
9	Liczba kart wyjętych z urny			2	4	0
9a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym					1
Uwaga! Liczba z pkt 9 pomniejszona o liczbę z pkt 9a powinna być równa liczbie z pkt 4. Dodatkowo liczba z pkt 9a nie może być większa od liczby z pkt 8e; jeśli tak nie jest — przyczyną przyczynę należy opisać w pkt 16.						
10	Liczba kart nieważnych (bez pieczęci obwodowej komisji wyborczej lub inne niż urzędowo ustalone)					1
11	Liczba kart ważnych			2	3	9
Uwaga! Suma liczb z pkt 10 i 11 musi być równa liczbie z pkt 9. Jeśli w pkt 10 liczba jest większa niż 0, przyczynę należy opisać w pkt 17.						
12	Liczba głosów nieważnych (z kart ważnych)				1	0
12a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów					6
12b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata					4
12c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok nazwiska skreślonego kandydata (art. 436 § 1 Kodeksu wyborczego)					0
Uwaga! Suma liczb z pkt 12a – 12c musi być równa liczbie z pkt 12.						
13	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy kandydatów (z kart ważnych)			2	2	9
Uwaga! Suma liczb z pkt 12 i 13 musi być równa liczbie z pkt 11.						
14. Na poszczególne listy kandydatów i umieszczonego na nich kandydata oddano następujące liczby głosów ważnych:						
1 zgłoszony/a przez (skróty nazwy komitetu wyborczego) Lista nr			1	0	9
2 zgłoszony/a przez (nazwisko i imię – imiona) (skróty nazwy komitetu wyborczego) Lista nr			8	8	0
... zgłoszony/a przez (nazwisko i imię – imiona) (skróty nazwy komitetu wyborczego) Lista nr			4	0	0

Okręg nr 2

h						0
h nie było						0
h						0
/m						1
Uwaga! 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
naruszone. Po wyjściu kart z urny komisja						
				1	8	9
/aniu						1
Uwaga! 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
				1	8	7
iększej						7
andydata						4
reślonego						0
tów				1	8	0
ydata oddano następujące liczby głosów						
ir						8
ir						7
ir						2

Okręg nr 3

h						0
h nie było						0
h						0
/m						0
Uwaga! 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
naruszone. Po wyjściu kart z urny komisja						
				1	5	9
/aniu						0
Uwaga! 8e nie może być mniejsza od liczby z pkt 8.						
				1	5	6
iększej						6
andydata						3
reślonego						1
tów				1	5	0
ydata oddano następujące liczby głosów						
r						9
r						3
r						2

Protokół głosowania w obwodzie na w/b/p

Protokoły głosowania w obwodzie na radnych

IV. UWAGI I ADNOTACJE

- 15.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy sumą liczb z pkt 3 i 4 a liczbą z pkt 1; jeżeli różnica nie występuje, wpisać „brak uwag”; brak podpisu i adnotacji o wydaniu karty do głosowania, komisja **zle policzyła karty do głosowania, karty zostały sklejone**
- 16.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 9 pomniejszoną o liczbę z pkt 9a a liczbą z pkt 4, a także o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 9a a liczbą z pkt 8e; jeżeli różnice nie występują, wpisać „brak uwag”: **wyborca zabrał jedną kartę ze sobą, karta była całkowicie przerwana**
- 17.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie wystąpienia kart nieważnych (pkt 10); jeżeli liczba w pkt 10 wynosi 0, wpisać „brak kart nieważnych”: **brak kart nieważnych**
- 18.***) W trakcie głosowania wydano następujące zarządzenia; jeżeli nie wydano, wpisać „brak zarządzeń”: **brak zarządzeń**
- 19.***) Liczba mężów zaufania obecnych w obwodzie; jeżeli nie było mężów zaufania wpisać „0”:
- 20.***) Liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety; jeżeli nie było takich mężów zaufania wpisać „0”:
- 21.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”: **brak zarzutów**
- 22.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez członków obwodowej komisji wyborczej z wymienieniem konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”: **brak zarzutów**
- 23.***) Inne uwagi; jeżeli nie ma, wpisać „brak uwag”: **brak uwag**

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie obwodowej komisji wyborczej:

- 1) (nazwisko i imię — imiona, funkcja w Komisji) (podpis)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- ...)

*** Jeżeli treść dotycząca danego punktu protokołu nie mieści się na formularzu, należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając to w odpowiednim punkcie protokołu.
 *** W razie zgłoszenia uwag przez mężów zaufania lub członków obwodowej komisji wyborczej do protokołu należy dołączyć stanowisko obwodowej komisji wyborczej wobec zarzutów.

Okręg nr 1

IV. UWAGI I ADNOTACJE

- 15.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy sumą liczb z pkt 3 i 4 a liczbą z pkt 1; jeżeli różnica nie występuje, wpisać „brak uwag”: **brak uwag**
- 16.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 9 pomniejszoną o liczbę z pkt 9a a liczbą z pkt 4, a także o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt 9a a liczbą z pkt 8e; jeżeli różnice nie występują, wpisać „brak uwag”: **wyborca zabrał kartę ze sobą, karta była całkowicie przerwana**
- 17.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie wystąpienia kart nieważnych (pkt 10); jeżeli liczba w pkt 10 wynosi 0, wpisać „brak kart nieważnych”: **karta do głosowania była bez pieczęci obwodowej komisji wyborczej**
- 18.***) W trakcie głosowania wydano następujące zarządzenia; jeżeli nie wydano, wpisać „brak zarządzeń”: **brak zarządzeń**
- 19.***) Liczba mężów zaufania obecnych w obwodzie; jeżeli nie było mężów zaufania wpisać „0”:
- 20.***) Liczba mężów zaufania, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety; jeżeli nie było takich mężów zaufania wpisać „0”:
- 21.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez mężów zaufania z wymienieniem konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”: **brak zarzutów**
- 22.***) Adnotacja o wniesieniu uwag przez członków obwodowej komisji wyborczej z wymienieniem konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wpisać „brak zarzutów”: **brak zarzutów**
- 23.***) Inne uwagi; jeżeli nie ma, wpisać „brak uwag”: **brak uwag**

Przy sporządzeniu protokołu obecni byli członkowie obwodowej komisji wyborczej:

- 1) (nazwisko i imię — imiona, funkcja w Komisji) (podpis)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)
- 6)
- 7)
- ...)

*** Jeżeli treść dotycząca danego punktu protokołu nie mieści się na formularzu, należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając to w odpowiednim punkcie protokołu.
 *** W razie zgłoszenia uwag przez mężów zaufania lub członków obwodowej komisji wyborczej do protokołu należy dołączyć stanowisko obwodowej komisji wyborczej wobec zarzutów.

Okręg nr 2

- pkt 3 i 4 a liczbą z pkt 1; jeżeli różnica pomniejszoną o liczbę z pkt 9a a liczbą z pkt 1 9a a liczbą z pkt 8e; jeżeli różnice nie **ta była całkowicie przerwana** 0); jeżeli liczba w pkt 10 wynosi 0, wpisać **obwodowej komisji wyborczej** 10, wpisać „brak zarządzeń”: aufania wpisać „0”: ace spełnienie warunków niezbędnych] konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wyborczej z wymienieniem konkretnych

- (podpis)
-
-
-
-
-
-
-

należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając isji wyborczej do protokołu należy dołączyć

Okręg nr 3

- pkt 3 i 4 a liczbą z pkt 1; jeżeli różnica pomniejszoną o liczbę z pkt 9a a liczbą z pkt 1 9a a liczbą z pkt 8e; jeżeli różnice nie 10); jeżeli liczba w pkt 10 wynosi 0, wpisać **obwodowej komisji wyborczej** no, wpisać „brak zarządzeń”: **brak** aufania wpisać „0”: ające spełnienie warunków niezbędnych] i konkretnych zarzutów***); jeżeli nie ma, wyborczej z wymienieniem konkretnych

- (podpis)
-
-
-
-
-
-
-

należy dołączyć ją do protokołu, zaznaczając misji wyborczej do protokołu należy dołączyć

- **jedynie w obwodzie głosowania, w skład którego wchodzi więcej niż jeden okręg wyborczy** dla wyboru rady gminy, **gdy w jednym lub więcej z tych okręgów wyborczych dla wyboru rady gminy wyborów lub głosowania nie przeprowadza się:**
 - ✓ **suma liczb uprawnionych do głosowania** w wyborach do rady gminy, wskazanych w punkcie 2a protokołów głosowania w wyborach rady gminy **musi być mniejsza** od liczby uprawnionych do głosowania w wyborach do rady powiatu i w wyborach do sejmiku województwa: np. Tykocin
- **ponadto w obwodach odrębnych** liczba uprawnionych w wyborach do rady gminy i wójta, w punktach 2a protokołów **może być mniejsza lub równa:**
 - ✓ liczbie uprawnionych do głosowania w wyborach do rady powiatu, a liczba uprawnionych do głosowania w wyborach do rady powiatu mniejsza lub równa liczbie uprawnionych do głosowania w wyborach do sejmiku województwa.

Krok 3: – punkty od 3 do 6 protokołów głosowania

ad.3

- komisja przelicza **niewykorzystane karty** do głosowania każdego rodzaju (tj. odrębnie w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta).
- ustalone przez komisję liczby **wpisuje się w punkcie 3 wszystkich** protokołów głosowania
- **liczby niewykorzystanych kart** do głosowania w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta **mogą być różne**.

ad.4

- ustalenie **liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania** każdego rodzaju (tj. odrębnie w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta).
- ustalenia tego dokonuje się **na podstawie liczby podpisów potwierdzających otrzymanie kart** do głosowania
- zwrócić uwagę na adnotacje umieszczone w rubryce „Uwagi” spisu wyborców, dotyczące **odmowy przyjęcia przez wyborcę którejkolwiek karty** (np. „bez gminy”, „bez powiatu”, „bez sejmiku” itp.)

Krok 3:cd. – punkty od 3 do 6 protokołów głosowania

- przy ustalaniu liczby wydanych kart do głosowania **nie uwzględnia się liczby adnotacji o wysłaniu pakietu wyborczego.**
- liczby te **nie mogą być większe od liczby z punkt 2** protokołów głosowania

wypełnianie punktu 4 protokołów głosowania w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta (liczba wydanych kart do głosowania)

- w pierwszej kolejności komisja ustala **liczbę wyborców – obywateli polskich**, tj. umieszczonych **w części A spisu** wyborców, **łącznie z osobami dopisanymi** na dodatkowych formularzach części A spisu – **liczbę tę wpisujemy w punkcie 4a – protokołu do rady gminy i wyborach wójta**
- następnie komisja ustala **liczbę obywateli Unii Europejskiej** umieszczonych w części B spisu wyborców, łącznie z osobami dopisanymi przez komisję w trakcie głosowania na dodatkowych formularzach części B spisu, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym.
- liczbę tę wpisuje się **w punkcie 4b** protokołów głosowania w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta.

- **liczba wyborców**, którym wydano karty do głosowania **w wyborach do rady gminy i w wyborach wójta** stanowi sumę **osób ujętych w części A (obywatele polscy) i części B (Unicy)** którym wydano karty do głosowania.
- liczbę tę wpisuje się **w punkcie 4** protokołu głosowania w wyborach do rady i protokołu głosowania w wyborach wójta **(karty wydane tylko w lokalu wyborczym)**

Suma liczb z punktu 4a i 4b musi być równa liczbie z punktu 4 !!

KOMISJA PRZECHODZI DO PROTOKOŁÓW POWIATU I SEJMIKU

wypełnianie punktu 4 protokołów głosowania w wyborach do rady powiatu i w wyborach do sejmiku województwa

- komisja ustala **liczbę wyborców – obywateli polskich**, tj. umieszczonych **w części A spisu** wyborców, **łącznie z osobami dopisanymi** na dodatkowych formularzach części A spisu – liczbę tę wpisujemy **w punkcie 4 – protokołów do rady powiatu i sejmiku województwa.**

- komisja wyjaśnia ewentualne przyczyny różnic pomiędzy liczbą kart niewykorzystanych (pkt.3) i liczbą wyborców, którym wydano karty do głosowania (pkt.4)
- **przyczyny opisuje w punkcie 15 protokołów.**
- rozliczenia należy dokonać oddzielnie w każdym z protokołów głosowania, tj. odrębnie w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta
- jeżeli niezgodność nie występuje w punkcie 15 należy wpisać wyrazy „brak uwag”

ad.5 - liczba wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze

- na podstawie adnotacji w spisie wyborców zawierających informacje o wysłaniu pakietu wyborczego
- pozostałe komisje w **punkcie 5** protokołów głosowania wpisują cyfrę „0”
- **liczby te we wszystkich protokołach głosowania muszą być równe**

ad.6 - łączna liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania

- w lokalu wyborczym oraz w głosowaniu korespondencyjnym
- odrębnie w wyborach do poszczególnych rad oraz w wyborach wójta.

Suma liczb z punktu 4 i 5 musi być równa liczbie z punktu 6 !!

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie punkt I. protokołu

Protokół wyników głosowania w wyborach do rady powiatu oraz sejmiku województwa

I ROZLICZENIE SPISU WYBORCÓW I KART DO GŁOSOWANIA

Uwaga! Komisja wpisuje dane dotyczące liczby wyborców umieszczonych wyłącznie w części A spisu (obywatele polscy)

2	Liczba wyborców uprawnionych do głosowania (<i>umieszczonych w części A spisu, z uwzględnieniem dodatkowych formularzy</i>) w chwili zakończenia głosowania			1	0	0	0
---	--	--	--	---	---	---	---

Uwaga:
Obywatele UE niebędący obywatelami polskimi nie są uprawnieni do głosowania w wyborach do rady powiatów oraz sejmików województwa

- liczbę wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach do rady powiatu i do sejmiku województwa stanowi liczba osób ujętych w części A spisu wyborców łącznie z osobami dopisanymi przez komisję w trakcie głosowania na dodatkowych formularzach części A spisu wyborców.
- **liczba ta musi być równa liczbie osób wskazanych w punkcie 2a protokołu głosowania w obwodzie w wyborach rady gminy i punkcie 2a protokołu głosowania w obwodzie w wyborach wójta.**

Krok 4:

Zasady wypełniania protokołów w punkcie II protokołu.

GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA I GŁOSOWANIE KORESPONDENCYJNE

ad.7 - liczba wyborców głosujących przez pełnomocnika

- na podstawie liczby podpisów pełnomocników ujętych w spisie, znajdujących się obok adnotacji „Udzielono pełnomocnictwa w rubryce „Uwagi”
- **liczby wyborców**, którzy głosowali na podstawie pełnomocnictwa w wyborach do poszczególnych rad oraz w wyborach wójta **mogą być różne**.
- **w obwodach odrębnych w tym punkcie protokołów głosowania wpisujemy cyfrę „0”.**

ad.8 - liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym

ad.8 - liczba kopert zwrotnych w głosowaniu korespondencyjnym

- w obwodzie w którym byli chętni głosować w tym trybie, komisja wypełnia punkty od 8 do 8e
 - liczba otrzymanych kopert zwrotnych (**punkt 8**) **nie może być większa** od liczby wyborców, którym wysłano pakiety wyborcze (**punkt 5**)
 - **suma liczb z punktów 8a–8e nie może być mniejsza** od liczby otrzymanych kopert zwrotnych (**punkt 8**).
-
- liczby w tych punktach **we wszystkich trzech/czterech protokołach głosowania muszą być równe**

na tym kończą się prace związane tworzeniem projektów protokołów głosowania

Zasady wypełniania protokołów w punkcie III protokołu.

USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie (czynności po otwarciu urny)

- komisja sprawdza, czy **pieczęcie na urnie** pozostały nienaruszone
- **niedopuszczalne jest przewracanie wypełnionej urny wyborczej.** Gdy urna wyborcza jest znacznie zapełniona, należy w pierwszej kolejności **wyjąć część kart**
- komisja usuwa inne przedmioty niż karty do głosowania (w tym np. **czyste kartki papieru, nakładki na karty sporządzone w alfabecie Braille'a itp.**), a **informacje o ich odnalezieniu odnotowuje w punkcie 23 wszystkich protokołów głosowania**

ad.9,9a

- **w pierwszej kolejności** komisja **wyjmuje karty** z kopert **w głosowaniu korespondencyjnym** i ustala ich liczbę, którą **wpisuje w punkcie 9a** właściwego protokołu głosowania.
 - liczby te ustala się odrębnie dla wszystkich wyborów
 - liczby te powinny odpowiadać liczbie kopert na kartę do głosowania wrzuconych do urny różnica jest możliwa tylko, gdy:
 - koperta na kartę do głosowania była pusta;
- w kopercie:**
- znajdowała się więcej niż jedna karta do głosowania w którychkolwiek wyborach,
 - nie znajdowała się karta do głosowania w którychkolwiek wyborach.

Sytuacje takie komisja opisuje w punkcie 23 właściwego protokołu

- **następnie**
- komisja przegląda wszystkie karty do głosowania i **wydziela z nich karty całkowicie przedarte na dwie lub więcej części, których nie bierze się pod uwagę przy obliczeniach.**
- karty te należy zapakować w pakiet, **opieczętować go i opisać**

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie

czynności po otwarciu urny – punkty 8 i 15 protokołu
wyjęte z urny karty do głosowania komisja rozdziela na poszczególne grupy:

- **karty w wyborach rady gminy**
 - jeśli w danym obwodzie głosowania głosowano na kandydatów z więcej niż jednego okręgu, **karty te należy dodatkowo wydzielić na poszczególne okręgi wyborcze**
- **karty w wyborach rady powiatu (nie dotyczy m. Białegostoku),**
- **karty w wyborach sejmiku województwa,**
- **karty w wyborach wójta/burmistrza, prezydenta miasta.**
- ustalone liczby kart wyjętych z urny dla konkretnych wyborów komisja wpisuje w **punkcie 9** właściwego protokołu głosowania w obwodzie
- w **punkcie 9a** każdego protokołu- liczbę **kart wyjętych z kopert** w głosowaniu korespondencyjnym, ustaloną, odrębnie dla każdego wyborów
 - **liczba ta musi być uwzględniona (zawierać się) w liczbie w punkcie 9**

- komisje, w których **nie było kopert** w głosowaniu korespondencyjnym, **wpisują cyfrę „0” w punkcie 9a**, każdego protokołu głosowania
 - jeżeli liczba kart wyjętych z urny (**punkt 9 protokołu**) pomniejszona o liczbę kart wyjętych z kopert na karty do głosowania (**punkt 9a protokołu**) nie jest równa liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania w lokalu wyborczym (**punkt 4 protokołu**), wówczas przypuszczalną przyczynę należy **omówić w punkcie 16** właściwego protokołu głosowania.

ad.10 i 17

- **wydziela i liczy karty** nieważne (tj. inne niż ustalone urzędowo lub nieopatrzone pieczęcią komisji), odrębnie w wyborach do poszczególnych rad i w wyborach wójta.
 - ustalone odrębnie dla każdego wyborów liczby kart nieważnych **wpisuje się w punkcie 10** właściwych protokołów głosowania
 - przyczynę wystąpienia takich kart **opisujemy w punkcie 17**

NALEŻY UWAŻAĆ, ABY OMYŁKOWO W TYM PUNKCIE PROTOKOŁU NIE WPISAĆ LICZBY GŁOSÓW NIEWAŻNYCH !!

- karty nieważne należy zapakować w pakiety, odrębnie do każdej z wybieranych rad i do wyborów wójta, opieczetować je i opisać.

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie po otwarciu urny – punkty 9 i 16 protokołu

III. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA

Obwodowa komisja wyborcza stwierdziła, że pieczęcie na urnie pozostały nienaruszone. Po wyjęciu kart z urny komisja ustaliła na ich podstawie następujące wyniki głosowania:

9	Liczba kart wyjętych z urny			6	5	1
9a	w tym liczba kart wyjętych z kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym					2

Uwaga! Liczba z pkt. 9 pomniejszona o liczbę z pkt. 9a powinna być równa liczbie z pkt. 4. Dodatkowo liczba z pkt. 9a nie powinna być większa od liczby z pkt. 8e; **jeśli tak nie jest — przypuszczalną przyczynę należy opisać w pkt. 16.**

16.***) Uwagi o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt. 9 pomniejszoną o liczbę z pkt. 9a a liczbą z pkt. 4, a także o przypuszczalnej przyczynie różnicy pomiędzy liczbą z pkt. 9a a liczbą z pkt. 8e; jeżeli różnice nie występują, wpisać „brak uwag”: **1. wyborca zabrał jedną kartę ze sobą, 2. karta była całkowicie przedarta.**

UWAGA:

komisje, w których nie było kopert na karty do głosowania w głosowaniu korespondencyjnym wpisują cyfrę „0” w punkcie 9a każdego protokołu.

POZOSTAŁE KARTY SĄ KARTAMI WAŻNYMI I NA ICH PODSTAWIE
USTALA SIĘ WYNIKI GŁOSOWANIA.

- liczbę kart ważnych, odrębnie do każdej rady wpisuje się w punkcie 11 właściwego protokołu głosowania
- **suma** kart nieważnych (punkt 10 protokołu) i kart ważnych (punkt 11 protokołu) **musi być równa liczbie** kart wyjętych z urny (punkt 9 protokołu).
- komisja ustala wyniki głosowania w poniższej kolejności (o ile głosowanie w danych wyborach było w obwodzie głosowania przeprowadzane) w wyborach:
 1. do rady gminy;
 2. rady powiatu;
 3. sejmiku województwa;
 4. wójta.

Ustalenie wyników głosowania i sporządzenie protokołów głosowania w obwodzie po otwarciu urny – punkty 10, 11 i 17 protokołu

10	Liczba kart nieważnych (<i>innych niż urzędowo ustalone lub nieopatrzonych pieczęcią obwodowej komisji wyborczej</i>)					1
11	Liczba kart ważnych			6	5	0

Uwaga! Suma liczb z pkt. 10 i 11 **musi być równa** liczbie z pkt. 9.
Jeśli w pkt. 10 liczba jest większa niż 0, przyczynę należy opisać w pkt. 17.

17.***)Uwagi o przypuszczalnej przyczynie wystąpienia kart nieważnych (pkt. 9); jeżeli liczba w pkt. 9 wynosi 0, wpisać „brak kart nieważnych”: **1. Z urny wyjęto kartę bez pieczęci obwodowej komisji wyborczej**

Kartami nieważnymi są min.:

- karty inne niż urzędowo ustalone,
- karty nieopatrzone pieczęcią obwodowej komisji wyborczej
- karty opatrzone pieczęcią innej obwodowej komisji
- karty wykonane wadliwie przez drukarnię np. brak zadruku części karty, których wadliwość przeoczyła komisja

Krok 6:

Ustalenie wyników głosowania w wyborach do rady gminy liczącej do 20 000 mieszkańców

wypełnianie punktu 12 protokołu głosowania

ad.12

- komisja oddziela karty z **głosami nieważnymi** i osobno karty z **głosami ważnymi**.

Reguły ustalania ważności głosu:

- znakiem „x” są **co najmniej dwie linie, które przecinają się w obrębie kratki**.
Ustalenie, czy postawiony znak jest znakiem „x” w rozumieniu Kodeksu wyborczego oraz czy postawiony jest on w kratce, czy poza nią, należy do komisji;
- wszelkie znaki**, wykreślenia, przekreślenia, w tym również i znak „x” postawiony przez wyborcę **poza przeznaczoną na to kratkę**, traktuje się jako dopiski, które **nie wpływają na ważność głosu**;
- wszelkie inne znaki niż znak „x”**, tj. **niebędące co najmniej dwiema liniami, które przecinają się w obrębie kratki**, naniesione w obrębie kratki, również nie wpływają na ważność głosu.

Odrębna prezentacja dotycząca ważności głosów !!

Ustalenie wyników głosowania w wyborach do rady gminy liczącej do 20 000 mieszkańców c.d

wypełnianie punktu 12 protokołu głosowania

12	Liczba głosów nieważnych (<i>z kart ważnych</i>)				1	0
12a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów					6
12b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata					4
12c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok nazwiska skreślonego kandydata (<i>art. 436 § 1 Kodeksu wyborczego</i>)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt. 12a – 12c **musi być** równa liczbie z pkt. 12.

Suma liczb z pkt. 12a – 12c musi być równa liczbie z pkt. 12.

- wyodrębnione **karty z głosami nieważnymi komisja liczy** i ich łączną liczbę wpisuje **w punkcie 12** protokołu głosowania.
- komisja dokonuje **oceny przyczyny nieważności głosu** i rozkłada oddzielnie karty według trzech przyczyn nieważności głosu (**12a; 12b; 12c;**)

Suma liczb z punktów 12a, 12b i 12c musi być równa liczbie z punktu 12.

- **karty wg. przyczyn nieważności, pakujemy i opisujemy w odrębne pakiety**

ad.13

- komisja liczy **głosy ważne** oddane **łącznie na wszystkie listy kandydatów** (tj. na **wszystkich kandydatów**) ich liczbę wpisuje **w punkcie 13** protokołu
- komisja **sumuje liczby** głosów nieważnych (**punkt 12**) i głosów ważnych (**punkt 13**) i **porównuje** wynik z wcześniej wpisaną **liczbą kart ważnych** (**punkt 11**)
- **liczby te muszą być równe**. Jeżeli występuje rozbieżność, należy **poszukać przyczyny błędu** i po sprostowaniu obliczeń właściwe liczby wpisać do protokołu głosowania.

ad.14

- komisja ustala – na podstawie kart z głosami ważnymi – liczbę głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów
 - odrębnie grupuje karty z głosami oddanymi na poszczególne listy
 - komisja wykorzystuje arkusze pomocnicze z nazwiskami i imionami, skrótami nazw komitetów wyborczych i numerami list.
 - **dane wpisuje** się do rubryk protokołu głosowania w punkcie 14
- **liczba głosów otrzymanych** przez kandydata nie może być większa od liczby głosów ważnych (**punkt 13 protokołu**)
- **suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów musi być identyczna** z liczbą wpisaną **w punkcie 13** protokołu.
- jeżeli powyższe warunki nie są dotrzymane, **należy poszukać przyczyny błędu** i po sprostowaniu obliczeń właściwe liczby wpisać do protokołu
- jeżeli po wydrukowaniu kart gminna komisja wyborcza **skreśliła kandydata**, skreślone **nazwisko pozostawia** w części protokołu głosowania, a **w miejscu przeznaczonym na wpisanie liczby głosów uzyskanych przez tego kandydata wpisuje się „XXXXX”**.

Ustalenie wyników głosowania w wyborach do rady gminy liczącej do 20 000 mieszkańców c.d

wypełnianie punktu 14 protokołu głosowania

14. Na poszczególne listy kandydatów i umieszczonego na nich kandydata oddano następujące liczby głosów ważnych:

1	<p>GRUSZKA Jan, Tadeusz..... (nazwisko i imię – imiona)</p> <p>zgłoszony(-a) przez KWW NASZA GMINA, Lista nr .. 1. (skrót nazwy komitetu wyborczego)</p>			1	6	0
2	<p>GRAB Karol, Stanisław</p> <p>(nazwisko i imię – imiona)</p> <p>zgłoszony(-a) przez KWW DOBRA GMINA... Lista nr 2..... (skrót nazwy komitetu wyborczego)</p>			3	4	0
3	<p>JABŁOŃ Anna</p> <p>(nazwisko i imię – imiona)</p> <p>zgłoszony(-a) przez KWW TWOJA GMINA Lista nr 3..... (skrót nazwy komitetu wyborczego)</p>			1	4	0

jeżeli w okresie po wydrukowaniu kart do głosowania **gminna komisja wyborcza skreśliła z zarejestrowanej listy nazwisko kandydata**, skreślone nazwisko kandydata umieszcza się (pozostawia) w odpowiedniej części protokołu głosowania w obwodzie, a w miejscu przeznaczonym na wpisanie liczby głosów uzyskanych przez tego kandydata **wpisuje się „XXXX”**

3	GRAB Józef, Walerian (nazwisko i imię – imiona) zgłoszony(-a) przez KWW PRZYSZŁOŚĆ, Lista nr ... 5 . (skrót nazwy komitetu wyborczego)	X	X	X	X	X
---	--	----------	----------	----------	----------	----------

Ustalenie wyników głosowania w wyborach do rady gminy liczącej powyżej 20 000 mieszkańców, Rady Powiatu, Sejmiku Województwa

Okręg wyborczy nr ...

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Rady w dniu f.
(nazwa rady i gminy)

LISTY KANDYDATÓW NA RADNYCH

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Informacja

- Znajdź listę kandydatów, na którą chcesz zagłosować.
- Postaw znak „X” w kratce przy nazwisku wybranego kandydata **wyłącznie na tej liście**.
- Jeżeli postawisz znak „X” na więcej niż jednej liście kandydatów, Twój głos będzie nieważny.
- Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

pieczęć wyborcznej komisji wyborczej

Kiedy oddany głos jest ważny?

- wyborca może głosować tylko na jedną listę i na jednego kandydata z tej listy, przez co wskazuje jego pierwszeństwo do otrzymania mandatu.
- tak oddane głosy wyborców są głosami ważnymi.

Ustalenie wyników głosowania w wyborach do rady gminy liczącej powyżej 20 000 mieszkańców, Rady Powiatu, Sejmiku Województwa cd.

wypełnianie punktu 12 protokołu głosowania

- karty z głosami nieważnymi komisja liczy i ich liczbę wpisuje w punkcie 12 protokołu
- następnie komisja dokonuje oceny przyczyny nieważności głosu i rozkłada oddzielnie karty według przyczyny nieważności głosu.

12	Liczba głosów nieważnych (<i>z kart ważnych</i>)				2	0
12a	w tym z powodu postawienia znaku „X” obok nazwiska dwóch lub większej liczby kandydatów z różnych list					5
12b	w tym z powodu niepostawienia znaku „X” obok nazwiska żadnego kandydata				1	5
12c	w tym z powodu postawienia znaku „X” wyłącznie obok nazwiska kandydata na liście, której rejestracja została unieważniona (<i>art. 436 § 3 i 6 Kodeksu wyborczego</i>)					0

Uwaga! Suma liczb z pkt. 12a – 12c **musi być równa** liczbie z pkt. 12.

ad.13

- komisja liczy **głosy ważne oddane łącznie na wszystkie listy** kandydatów i ich liczbę wpisuje **w punkcie 13** protokołu głosowania
 - komisja **sumuje liczby** głosów nieważnych (**punkt 12 protokołu**) i głosów ważnych (**punkt 13 protokołu**) i **porównuje wynik** z liczbą kart ważnych (**punkt 11 protokołu**).
- Liczby te muszą być równe !!**
- rozbieżność, należy poszukać przyczyny błędu i po sprostowaniu obliczeń właściwe liczby wpisać do protokołu głosowania.

ad.14

- komisja ustala – **na podstawie kart z głosami ważnymi** – liczbę głosów ważnych oddanych **na każdą z list kandydatów**
- należy **zsumować głosy ważne oddane łącznie na wszystkie listy** kandydatów
- otrzymana **liczba musi być identyczna z liczbą wpisaną w punkcie 13 protokołu** głosowania.

- kolejną czynnością jest **ustalenie liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów z każdej listy.**
- ustalone **liczby wpisujemy przy nazwiskach poszczególnych kandydatów na arkuszach pomocniczych**

komisja sprawdza prawidłowość ustalenia liczby głosów ważnych oddanych na każdą z list

- **dodaje liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów z danej listy**
- uzyskany **wynik wpisuje** na arkuszu pomocniczym **w rubryce „Razem”**
 - **wynik powinien być taki jak liczba głosów ważnych oddanych na listę.**
 - **wyjątkiem** od tej zasady jest sytuacja, gdy na liście **znajduje się nazwisko skreślonego kandydata, na którego został oddany głos.**

- **dane punktu 14 protokołu** („Na poszczególne listy kandydatów i umieszczonych na nich kandydatów oddano następujące liczby głosów ważnych”) wypełnia się odrębnie dla każdej listy, **wpisując liczbę głosów, które oddano na tę listę, a przy nazwiskach i imionach kandydatów** - otrzymaną przez nich liczbę głosów
 - **jeżeli** po wydrukowaniu kart, terytorialna **komisja skreśliła z zarejestrowanej listy nazwisko kandydata**,
 - skreślone nazwisko kandydata umieszcza się (pozostawia) w odpowiedniej części protokołu głosowania, a w miejscu przeznaczonym na wpisanie liczby głosów wpisuje się „XXXXX”.
 - komisja **wypełnia w pozostałych punktach protokołu** głosowania w wyborach do rady
1. **KOMISJA SPRAWDZA NIENARUSZALNOŚĆ PAKIETU ZAWIERAJĄCEGO WAŻNE KARTY DO GŁOSOWANIA W WYBORACH DO KOLEJNEJ RADY I PRZYSTĘPUJE DO USTALENIA WYNIKÓW GŁOSOWANIA**
 2. **KOMISJA SPRAWDZA NIENARUSZALNOŚĆ PAKIETU ZAWIERAJĄCEGO WAŻNE KARTY DO GŁOSOWANIA W WYBORACH WÓJTA.**

**Ustalenie wyników głosowania w wyborach wójta
w przypadku gdy w wyborach kandyduje dwóch lub więcej
kandydatów**

wypełnianie punktu 12 protokołu głosowania

zasady interpretacji znaku „X” oraz kwalifikacji ważności głosu obowiązują na zasadach ogólnych

12, 12a, 12b, 12c

Suma liczb z punktów od 12a do 12c musi być równa liczbie z punktu 12. !!

ad.13

komisja **liczy głosy ważne** i ich łączną liczbę **wpisuje w punkcie 13** protokołu głosowania.

komisja sumuje liczby głosów **nieważnych (punkt 12)** i głosów **ważnych (punkt 13)** i **porównuje wynik** z wcześniej wpisaną liczbą **kart ważnych (punkt 11)**.

•Liczby te muszą być równe !!

ad.14

- na podstawie kart z głosami ważnymi – komisja **ustala liczbę głosów ważnych** oddanych na poszczególnych kandydatów na wójta i wpisuje w odpowiednich wierszach **w punkcie 14.**
- **suma głosów** oddanych na poszczególnych kandydatów **z punktu 14 musi być równa liczbie w punkcie 13.**

12	Liczba głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkich kandydatów (z kart ważnych)			6	4	2
----	---	--	--	---	---	---

Uwaga! Suma liczb z pkt. 12 i 13 musi być równa liczbie z pkt. 12.

14. Na poszczególnych kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta^{*)} oddano następujące liczby głosów ważnych:

Lp.	Nazwisko i imię – imiona	Zgłoszony przez (skrót nazwy komitetu wyborczego)	Liczba głosów ważnych		
1			3	4	2
2			1	0	5
3				1	5
4			1	8	0
5					
...					
		Razem	6	4	2

Taka sama liczba

Uwaga! Suma głosów oddanych na wszystkich kandydatów (rubryka „Razem”) i głosów nieważnych (pkt. 12) musi być równa liczbie z pkt. 11, czyli liczbie kart ważnych.

Krok 9:

Ustalenie wyników głosowania w wyborach wójta w przypadku gdy w wyborach kandyduje jeden kandydat

wypełnianie punktu 12 protokołu głosowania

wyborca głosuje za wyborem kandydata albo przeciw wyborowi kandydata

głosem ważnym jest głos:

1. za wyborem kandydata
2. przeciw wyborowi kandydata

za głos nieważny uznaje się głos gdy wyborca:

1. postawił znak „x” jednocześnie za i przeciw wyborowi
 2. nie postawił znaku „x” przy żadnej z dwóch opcji
- karty z **głosami nieważnymi** odkłada, a ich wpisuje się w **punkcie 12** protokołu głosowania.

suma liczb z punktów 12a i 12b musi być równa liczbie z punktu 12

ad.13

- komisja liczy **głosy ważne** i ich liczbę wpisuje **w punkcie 13** protokołu
- komisja sumuje liczby **głosów nieważnych** (**punkt 12 protokołu**) i **głosów ważnych** (**punkt 13 protokołu**) i **porównuje** z liczbą **kart ważnych** (**punkt 11 protokołu**)
- **liczby te muszą być równe !!**

ad.14

- liczbę głosów **ważnych za wyborem** kandydata wpisuje się w **punkcie 14 ppkt 1**
- liczbę głosów **przeciw wyborowi** kandydata komisja wpisuje w **punkcie 14 ppkt 2** protokołu głosowania.
- komisja porównuje **liczbę głosów ważnych** (**punkt 13 protokołu**) z ustaloną liczbą głosów ważnych oddanych na wszystkich kandydatów (rubryka „Razem” punktu 14 protokołu głosowania).
- **liczby te muszą być równe**, należy poszukać przyczyny błędu i po sprostowaniu obliczeń właściwe liczby wpisać do protokołu głosowania.

wypełnianie punktu 19 wszystkich protokołów głosowania

- jeżeli w komisji nie było mężów zaufania, w punkcie tym należy wpisać „0”
- **czynność tę wykonuje się odrębnie we wszystkich protokołach** głosowania w wyborach do poszczególnych rad oraz w wyborach wójta.

wypełnianie punktu 20 wszystkich protokołów głosowania

ze względu na obowiązujące prawo i możliwość wypłaty środków finansowych mężowi zaufania w wysokości ½ diety członka komisji, sumienne wypełnienie tego punktu przez przewodniczącego komisji jest bardzo istotne w kontekście późniejszych zadań finansowo-księgowych wykonywanych przez gminy

- **liczby mężów zaufania**, którym wydano zaświadczenie stwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do wypłaty diety **muszą być takie same w każdym protokole głosowania.**

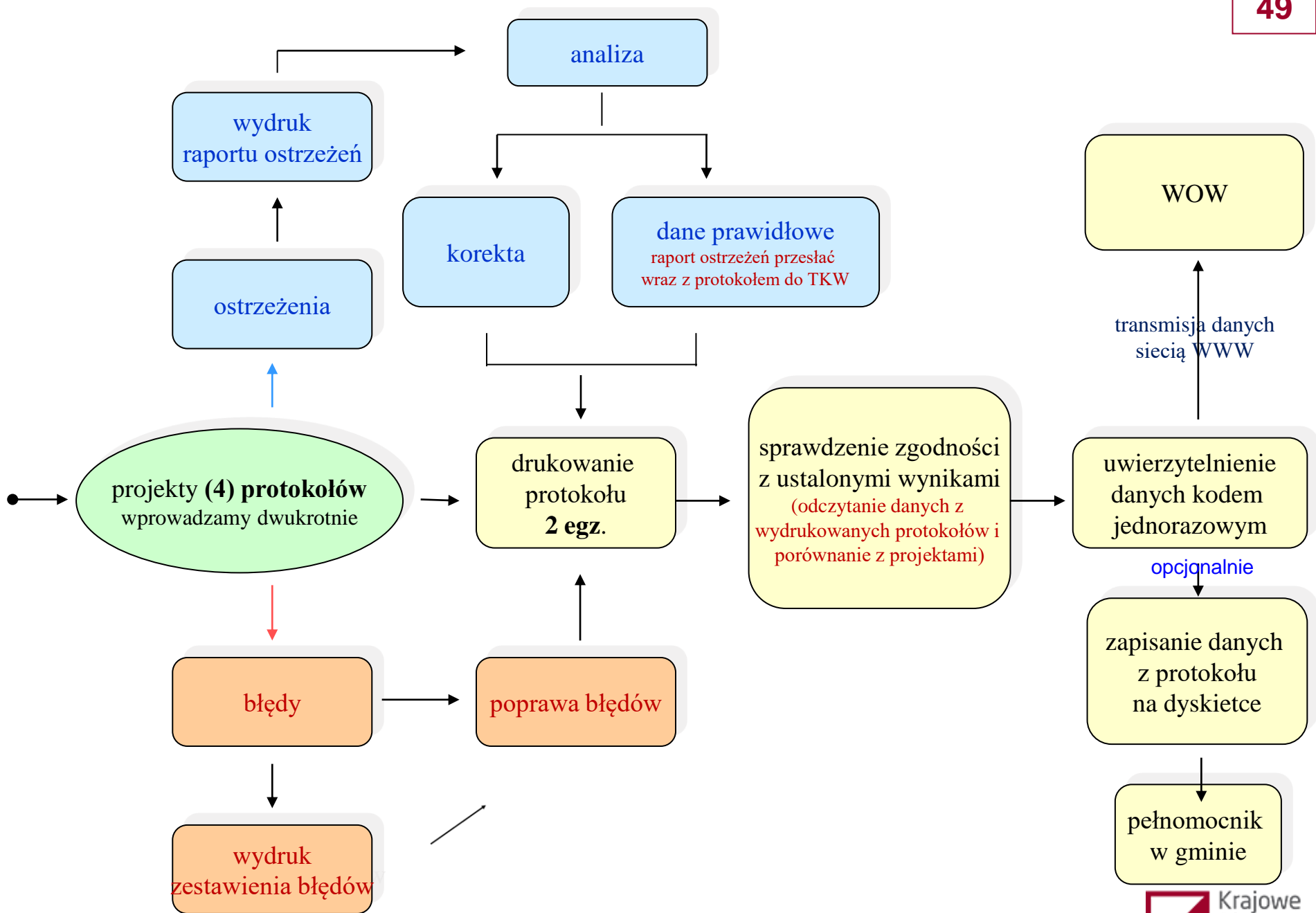
wypełnianie punktu 21, 22 - wszystkich protokołów głosowania

- komisja wpisuje bezpośrednio do protokołu uwagi mężów zaufania i członków komisji.
- jeżeli nie zgłoszono uwag należy wpisać wyrazy „**brak zarzutów**”
- uwagę z wymienieniem konkretnych zarzutów, podpisuje się we właściwym protokole
- komisja ma **obowiązek ustosunkować się do zarzutów** wniesionych przez mężów zaufania lub członków komisji, **załączając do protokołu głosowania wyjaśnienia**
- czynność tę wykonuje się **odrębnie w każdym protokole głosowania**, do którego zostały zgłoszone uwagi
- należy pamiętać o przestrzeganiu przepisów **z zakresu ochrony danych osobowych**. Jeżeli w treści uwag zostaną zamieszczone **dane osobowe, należy je zanonimizować** na kopiach protokołów głosowania wywieszanych w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych i widocznym po zamknięciu lokalu

Sporządzanie protokołu z wykorzystaniem systemu informatycznego WOW

Warunki poprawności arytmetycznej danych liczbowych w protokołach głosowania w obwodach podlegające sprawdzeniu w systemie informatycznym

1. **warunki konieczne**, które muszą być spełnione bezwzględnie
2. **warunki dodatkowe**, które powinny być spełnione, ale w szczególnych okolicznościach mogą być niezachowane

- przewodniczący komisji **przekazuje operatorowi informatycznemu projekty czterech protokołów** głosowania celem **(dwukrotnego)** wprowadzenia do systemu informatycznego
- system może sygnalizować **błędy (w kolorze czerwonym)** i **ostrzeżenia (w kolorze niebieskim)** - mimo sygnalizacji wprowadzamy do końca projekt
- gdy po wprowadzeniu wszystkich danych liczbowych system sygnalizuje błędy lub błędy i ostrzeżenia, **należy wydrukować zestawienia błędów i ostrzeżeń,**
- obowiązkiem komisji jest zlokalizowanie błędu i jego usunięcie !
- komisja zobowiązana jest **przeanalizować treść komunikatu o błędzie**, a jeśli to jest konieczne - **powtórzyć czynności związane z ustaleniem wyników głosowania.**

- **wydrukowane zestawienie błędów podpisują wszystkie osoby uczestniczące w ustalaniu wyników głosowania!!!**
 - **dokument ten nie jest przesyłany do Terytorialnej Komisji Wyborczej!**
- **gdy system sygnalizuje jedynie ostrzeżenia - należy wydrukować raport ostrzeżeń**
 - obowiązkiem komisji jest **przeanalizowanie ostrzeżeń i dokonanie korekty danych**
 - jeżeli komisja dojdzie do wniosku, że dane liczbowe są prawidłowe **obowiązana jest wpisać swoje stanowisko na wydruku ostrzeżenia**
- raport ostrzeżeń podpisują wszystkie osoby uczestniczące w ustalaniu wyników głosowania
- komisja **przesyła wraz z protokołami** do Terytorialnej Komisji Wyborczej **podpisany wydruk raportu ostrzeżeń** - jeśli aprobowwała protokół głosowania bez wprowadzania zmian w zakresie sygnalizowanym raportem ostrzeżeń

- jeśli system informatyczny nie sygnalizował błędów lub zostały one usunięte, drukowany jest protokół głosowania
- przed wydrukiem należy **oznaczyć w aplikacji członków komisji** uczestniczących w ustalaniu wyników głosowania, **którzy podpiszą protokół głosowania**
- komisja sprawdza zgodność danych w wydrukowanych protokołach z ustalonymi wynikami głosowania !!
sprawdzenia polega na odczytaniu na głos danych z wydrukowanego protokołu i porównanie ich z danymi z projektu protokołu przekazanego operatorowi informatycznemu - ta czynność jest do bezwzględnego wykonania!!!

UWAGA:

Analiza przyczyn wniesienia przez wyborców protestów wyborczych wskazuje, że częstym błędem komisji jest **błędne wpisanie liczby otrzymanych głosów, przez różnych (sąsiadujących ze sobą na liście) kandydatów**, z tej samej listy kandydatów.

Komisja sprawdza ...

- parafy członków komisji na wszystkich stronach protokołu i nie mogą nachodzić na kod kreskowy
- wszystkie strony protokołów zawierają ten sam unikatowy kod protokołu.

Przykład

Wersja online 2.1.7 KLK z dn. 2018-09-29 20:07:02 Tworzenie nowego protokołu

7961-0749-9273-daa6-503e-75ad-f584-8e99

- protokół musi być kompletny tj. zawierać wszystkie strony.
- czy do protokołu dołączono wszystkie załączniki
- czy protokół został **opatrzone pieczęcią obwodowej komisji wyborczej**

- osoba odpowiedzialna za obsługę informatyczną komisji dokonuje transmisji danych z protokołów;
- jakakolwiek zmiana, w danym protokole, powoduje konieczność ponownego wydruku tego protokołu oraz powoduje konieczność ponownej transmisji danych
- jeżeli możliwości **techniczne nie pozwoliły** na dokonanie transmisji danych z protokołów, operator dokonuje **zapisu danych na nośniku elektronicznym**
- protokół głosowania w obwodzie **(w dwóch egzemplarzach)** podpisują wszyscy członkowie komisji obecni przy ich sporządzeniu, także ci, którzy wnieśli do nich uwagi;
- wszyscy członkowie komisji obecni przy sporządzeniu protokołu **parafują wszystkie strony obu egzemplarzy protokołu, z wyjątkiem strony z podpisami członków komisji**

- po jednym egzemplarzu kopii każdego protokołu komisja wywiesza w miejscu **łatwo** dostępnym dla zainteresowanych i **widocznym po zamknięciu lokalu wyborczego**.
- kopie protokołów głosowania powinny być wywieszone w taki sposób, żeby możliwe było ich **odczytanie także z wózka inwalidzkiego**.
- wywieszenie kopii protokołów powinno nastąpić **niezwłocznie po ich sporządzeniu**.
- w przypadku wcześniejszego zakończenia głosowania (**w obwodach odrębnych**) **wywieszenie** kopii protokołów, powinno nastąpić niezwłocznie po ich sporządzeniu, lecz **nie wcześniej niż o godz. 21:00**.
- jeżeli w treści uwag zostaną zamieszczone dane osobowe, należy je **zanonimizować**
- nie podaje się strony z kodem QR.

- komisja **nie może opuścić lokalu wyborczego przed wywieszeniem** kopii protokołów głosowania.
- **drugie egzemplarze kopii** każdego protokołu przewodniczący komisji **przekazuje wójtowi, za pośrednictwem urzędnika wyborczego**
- **w miarę możliwości technicznych**, zainteresowani mężowie zaufania mogą **otrzymać kopie protokołów**. Kopie wszystkich protokołów głosowania otrzymać mogą także zainteresowani członkowie komisji
- **kopie nie muszą być podpisywane przez członków komisji**

przewodniczący komisji lub jego zastępca, zobowiązany jest do:

- prowadzenia ewidencji czasu przebywania mężów zaufania w lokalu wyborczym, sporządzonej według wzoru określonego w załączniku nr 2 do wytycznych.
- wydania mężowi zaufania zaświadczenia:
 1. niezbędnego do wypłaty diety dla mężów zaufania, jeżeli obserwowali głosowanie **przez co najmniej 5 godzin i obserwowali cały przebieg ustalania wyników głosowania do momentu podpisania protokołu głosowania**
 - należy zwrócić szczególną uwagę, aby omyłkowo nie wydać zaświadczenia mężowi zaufania, który nie jest **uprawniony do obserwacji czynności komisji**
 2. usprawiedliwiającego nieobecność w pracy wykonywaniem zadań męża zaufania (art. 103ba § 1 i 2 Kodeksu wyborczego)
- wydane dopiero po podpisaniu protokołów głosowania oraz wprowadzeniu do sieci WOW, a także po wywieszeniu kopii protokołów

wydawanie zaświadczeń członkom komisji i mężom zaufania

- **ewidencja czasu przebywania mężów zaufania** w lokalu wyborczym, **sporządzana jest w dwóch egzemplarzach**, z których **jeden! przekazywany jest wójtowi**, za pośrednictwem urzędnika wyborczego (w celu weryfikacji uprawnienia do wypłaty diety dla mężów zaufania)
- **a drugi! stanowi dokument z wyborów i jest przekazywany urzędnikowi wyborczemu** w depozyt w drugim opakowaniu zbiorczym, łącznie z innymi dokumentami
- należy zwrócić uwagę, aby egzemplarza ewidencji przeznaczonego dla wójta omyłkowo nie wydać mężowi zaufania albo nie spakować z innymi dokumentami z wyborów

- **zaświadczenia** sporządzane są w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje zainteresowany (tj. mąż zaufania albo członek komisji), a drugi stanowi dokument z wyborów i jest przekazywany urzędnikowi wyborczemu w depozyt w drugim opakowaniu zbiorczym
- wydania członkom komisji zaświadczenia **usprawiedliwiającego nieobecność w pracy:**
 1. **na dzień głosowania oraz liczenia głosów, a także na dzień następujący po dniu**, w którym zakończono liczenie głosów, z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 154 § 4 pkt 1 Kodeksu wyborczego
 2. w związku z wykonywaniem innych niż wskazanych w lit. a zadań członka komisji **do 5 dni z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia**

- ze względu na szczególny charakter wykonywanych czynności oraz szczegółowość zaleceń PKW w zakresie kompletowania dokumentów proponuje się omówienie zagadnień o których mowa **w punktach 178 – 187 wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej**, w sposób szczególnie dokładny, gdyż będzie to miało znaczenie dla późniejszych czynności **z zakresu archiwizacji dokumentacji powyborczej !!**
- przewodniczący komisji lub jego zastępca osobiście transportuje dokumenty do siedziby właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia **albo wydaje je w siedzibie obwodowej komisji wyborczej osobie upoważnionej w formie pisemnej do odbioru protokołów przez przewodniczącego właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia. Jeden ze sposobów przekazania protokołu ustala gminna i powiatowa komisja wyborcza**

- koperty z protokołami **nie mogą być otwierane** na żadnym etapie ich przekazywania
- **w stanie nienaruszonym** muszą być dostarczone do właściwej komisji wyborczej, a ich przekazanie potwierdza się na piśmie
- w czasie przewożenia i przekazywania kopert z protokołami głosowania **mogą być obecni mężowie zaufania i obserwatorzy międzynarodowi**
- jeżeli terytorialna komisja wyborcza stwierdzi, że protokół został sporządzony błędnie, **wzywa obwodową komisję wyborczą do usunięcia błędów.**
- przewodniczący obwodowej komisji **niezwłocznie zwołuje posiedzenie w celu usunięcia błędów – o tej sytuacji należy mocno akcentować na szkoleniach!**

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA WADLIWOŚCI PROTOKOŁU

- jeżeli **TERYTORIALNA** komisja wyborcza stwierdzi, że protokół został sporządzony błędnie, wezwie obwodową komisję wyborczą do usunięcia błędów.
- w takiej sytuacji przewodniczący komisji niezwłocznie zwołuje posiedzenie w celu usunięcia błędów. Protokół zawierający błędy stanowi dokument z głosowania.
- na pierwszej stronie protokołu należy uczynić adnotację „WADLIWY”.
- adnotację tę opatrują podpisami wszyscy członkowie komisji obecni przy tej czynności.

Prawidłową treść protokołu należy podać do wiadomości publicznej poprzez wywieszenie protokołu w siedzibie komisji.

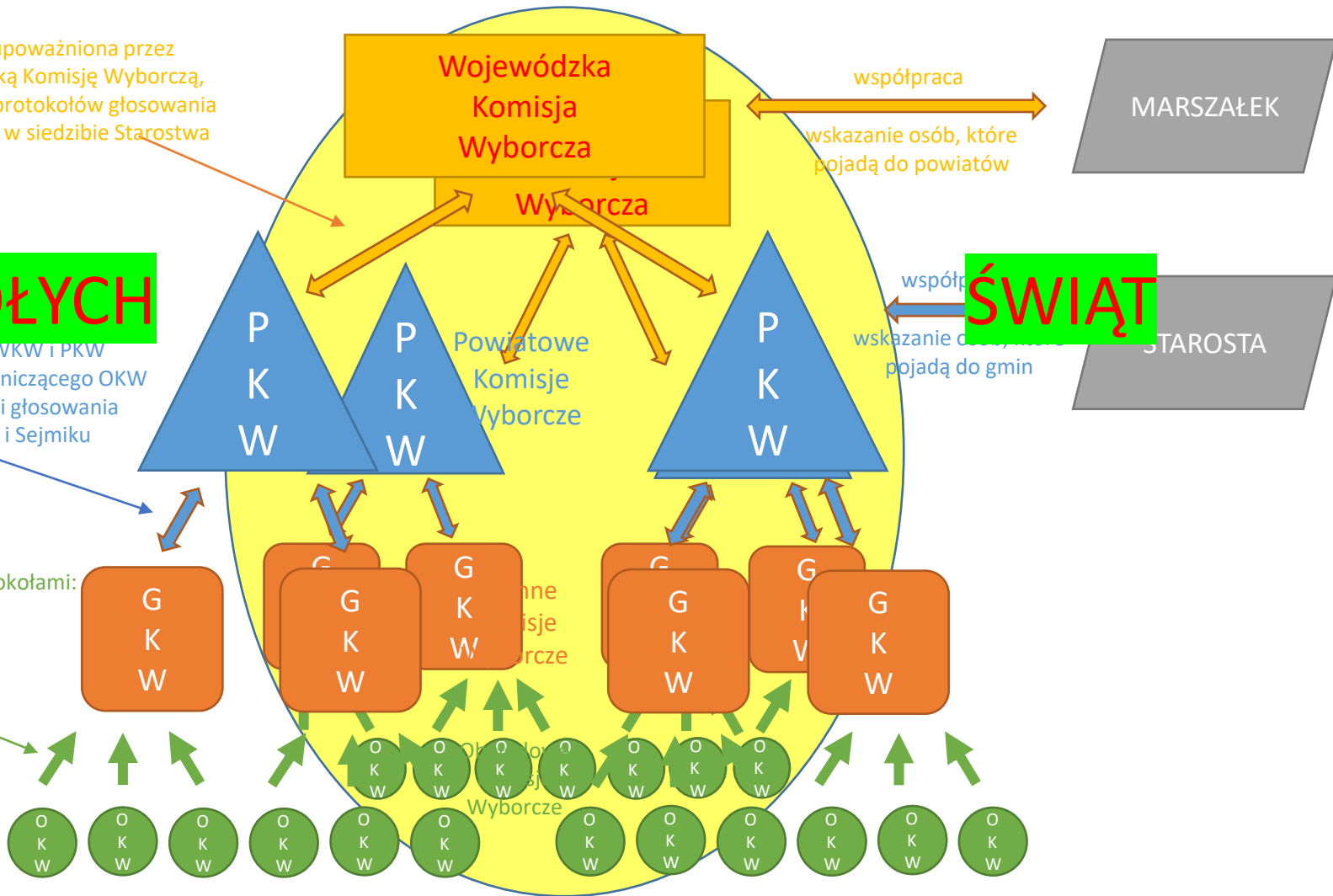
Osoba upoważniona przez
Wojewódzką Komisję Wyborczą,
do odbioru protokołów głosowania
do Sejmiku w siedzibie Starostwa

WESOŁYCH

z upoważnieniem WKW i PKW
do odbioru od przewodniczącego OKW
kopert z protokołami głosowania
do Rady Powiatu i Sejmiku

Cztery koperty z protokołami:

1. Rada Gminy
2. Rada Powiatu
3. Sejmik
4. Wójt/Burmistrz

PRZEKAZYWANIE PROTOKOŁÓW GŁOSOWANIA TERYTORIALNYM KOMISJOM WYBORCZYM

w osobnych kopertach komisja przekazuje właściwym terytorialnym komisjom nośnik elektroniczny z zapisanymi danymi z protokołów wraz z raportem ostrzeżeń (jeżeli został sporządzony), o ile komisja obwodowa miała obsługę informatyczną.

przed przekazaniem protokołu głosowania terytorialnym komisjom wyborczym przewodniczący komisji ustala z członkami komisji sposób komunikowania się w razie potrzeby zwołania posiedzenia.

!!! Zaleca się, by nie wyłączać telefonów po przyjeździe do domu !!!

OPISANE PAKIETY z kartami

Do **pierwszego** opakowania zbiorczego komisja wkłada osobno:

Opisane pakiety zawierające posegregowane **ważne, nieważne i niewykorzystane** karty do głosowania we wszystkich przeprowadzonych wyborach

Następnie dokładnie zamyka opakowanie zbiorcze, opisuje i pieczętuje przy użyciu pieczęci komisji, tak aby jego otwarcie nie odbyło się bez naruszenia odcisku pieczęci

Do **drugiego** opakowania zbiorczego k

1. Drugie egzemplarze protokołów;
2. Spis wyborców (wraz z aktami pełnomocnictwa);
3. Pakiety zawierające koperty wraz z kartami (o których mowa w pkt. 87-89 i 91 ppkt 1-3);
4. Pakiety wyborcze nedoręczone lub nieodebrane przez wyborców;
5. Puste koperty zwrotne;
6. Ewentualnie: (nieuwzględnione w obliczeniach karty do głosowania, Pakiety wyborcze i niewrzucone do urny koperty zwrotne, koperty zwrotne pozostawione przez inne osoby niż Poczta Polska);
7. Nośniki otrzymane od mężów zaufania;
8. Drugi egzemplarz ewidencji czasu przebywania mężów zaufania;
9. Drugie egzemplarze zaświadczeń wydanych mężów zaufania oraz członkom komisji;
10. Wszystkie arkusze pomocnicze i niewykorzystane formularze protokołów oraz wadliwie sporządzone i drugie egzemplarze raportu ostrzeżeń.

Następnie dokładnie zamyka opakowanie zbiorcze, opisuje i pieczętuje przy użyciu pieczęci komisji, tak aby jego otwarcie nie odbyło się bez naruszenia odcisku pieczęci.

Do **trzeciego** opakowania zbiorczego komisja wkłada:

Pozostałą dokumentację komisji, w tym protokoły posiedzeń i uchwały, urzędowe obwieszczenia, komunikaty oraz inne dokumenty dotyczące obsługi OKW

Następnie dokładnie zamyka opakowanie zbiorcze, opisuje i pieczętuje przy użyciu pieczęci komisji, tak aby jego otwarcie nie odbyło się bez naruszenia odcisku pieczęci.

Osobno pakuje się:

1. Listę wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa, na której komisja odnotowała fakt głosowania przez pełnomocnika;
2. Jeden egzemplarz ewidencji czasu przebywania mężów zaufania w lokalu wyborczym, o której mowa w pkt 174 ppkt 1;

UWAGA

Należy zwrócić uwagę, aby podczas segregowania dokumentów z wyborów wyodrębnić wskazaną listę i ewidencję.

Nie mogą one zostać złożone do żadnego opakowania zbiorczego.

Listę wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa, i ewidencję czasu przebywania mężów zaufania w lokalu wyborczym, za pośrednictwem urzędnika wyborczego, komisja przekazuje wójtowi.

PRZEKAZYWANIE DOKUMENTÓW Z WYBORÓW URZĘDNIKOWI WYBORCZEMU.

- przekazanie dokumentów urzędnikowi wyborczemu jest możliwe dopiero po otrzymaniu informacji o przyjęciu protokołów głosowania przez właściwe terytorialne komisje wyborcze.
- przewodniczący komisji przekazuje w depozyt urzędnikowi wyborczemu wszystkie opakowania zbiorcze i paczki z dokumentami.
- komisja przekazuje urzędnikowi wyborczemu pieczęć komisji
- sposób przekazania należy uzgodnić wcześniej z osobami, którym materiały te są przekazywane.

**Dziękujemy Państwu
za uwagę**

